

Handläggare: Jan Rönnberg
Telefon: 08-508 10 375

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
sammanträde 2010-01-21

Redovisning till Socialstyrelsen efter tillsyn av socialtjänstens missbruksvård

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar föreliggande reovisning till Socialstyrelsen, Tillsynsavdelningen.

Göran Månsson
stadsdelsdirektör

Anna-Lena Christensson-Österberg
avdelningschef

Bakgrund

Regeringen har gett länsstyrelserna i uppdrag att förbättra tillsynen av missbruks- och beroendevården under 2008 – 2010. Antalet tillsynsinsatser ska öka. I uppdraget angavs ett antal områden som bedömdes viktiga att titta närmare på; anmälningar, utredningar, samverkan, barns och närståendes situation, brukarinflytande och öppenvård. Länsstyrelsen i Stockholms Län valde ut 10 kommuner för en fördjupad granskning. Tillsynsbesök på Östermalms stadsdelsförvaltning gjordes under tre dagar i fjol, 16 – 18 september. En ledningsintervju gjordes av Länsstyrelsen tillsammans med Socialstyrelsens regionala tillsynsenhet. Socialstyrelsen granskade parallellt landstingets lokala beroendemottagning, Östermalms beroendemottagning, som är samlokaliserad med stadsdelsförvaltningens vuxenenhet på Karlavägen 112. Samarbetet styrs av en lokal samverkansöverenskommelse. Intervjuer gjordes med socialsekreterare, uppsökare och alkohol- och drogterapeut. Dokumentation granskades. Klienter fyllde i brukarenkäter. Länsstyrelsen gick även igenom diverse dokument som rör Vuxenenhetens arbete, exempelvis, årsredovisning, verksamhetsplan, kvalitetsgarantier, samverkansdokument, riktlinjer, rutiner, enkäter, statistik m m.

I sitt beslut 2009-11-04 (bifogas) efter tillsynen riktar länsstyrelsen kritik för vissa brister i handläggningen av anmälningar som inte utreds. Detta kan förbättras i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation (SOSFS 2006:5). Länsstyrelsen säger därutöver att barnperspektivet i arbetet med vuxna missbrukare kan förbättras, men man riktar ingen kritik i detta avseende utan anger det som en utvecklingsmöjlighet. I övrigt anser länsstyrelsen att nämnden och förvaltningen uppfyller lagstiftningen och dess intentioner.

Den 20 maj 2009 beslutade riksdagen att tillsynen av socialtjänsten ska flyttas från länsstyrelserna och samordnas med Socialstyrelsen fr o m 1 januari 2010. Beslutet innebär att den här redovisningen överlämnas till Socialstyrelsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsförvaltningens vuxenenhet. Som är den enhet som bl a handlägger missbruksärenden.

Stadsdelsförvaltningens redovisning

Stadsdelsförvaltningens vuxenenhet har, efter tillsynen, förbättrat sina rutiner vad gäller dokumentationen vid förhandsbedömningar som leder till ställningstagande att inte inleda utredning enligt 11 kap 1 § SoL:

”Socialnämnden skall utan dröjsmål inleda utredning av vad som genom ansökan eller på annat sätt har kommit till nämndens kännedom och som kan föranleda någon åtgärd av nämnden.”

Stadsdelsförvaltningen anser att verksamheten nu följer Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation (SOSFS 2006:5).

Vuxenenheten har förbättrat rutinerna på så sätt att det i dokumentationen på ett tydligt sätt framgår att en utredning inte inleds. Mallar finns framtagna för formella ställningstaganden/beslutsformuleringar. Dokumentationen förbättras också genom att motiveringarna till varför en utredning inte inleds ska vara mer utförligt beskrivna än tidigare. Det ska framgå av dokumentationen att ställningstagandet att inte inleda en utredning är rimligt.

Den person som gjort ställningstagandet ska notera sitt namn och befattning på dokumentet. Det ska av dokumentet framgå vilket datum ställningstagandet görs.

Enhetschefen ansvarar för att ovanstående rutiner följs. All dokumentation gällande enskilda som inte leder till att utredning inleds sätts in i en särskild pärm. En ny rutin har upprättats som innebär att enhetschefen kommer att medtaga denna pärm till varje ärendedragning med socialsekreterare och uppsökare, vilket sker en gång per vecka. Vid detta tillfälle går enhetschef tillsammans med personalen igenom de ärenden som satts in i pärmen under veckan och säkerställer att dokumentationen följer föreskrifterna i SOSFS 2006:5. Om enhetschefen noterar en brist i dokumentationen åläggs ansvarig handläggare att skyndsamt korrigera bristen.

Vad gäller kritiken att man varit för passiv i hanteringen av vissa anmälningar kommer Vuxenenheten att aktivt arbeta för att så inte ska vara fallet. Rutiner vad gäller ärendeutdelning till socialsekreterare har ändrats för att påskynda handläggningen. Tidigare delades nya ärenden ut till handläggare vid ärendedragning som var en gång/vecka. Bedömdes situationen vara akut kunde Vuxenenhetens jour omedelbart handlägga ärendet. Ny rutin är inrättad som innebär att ärenden delas ut till socialsekreterare samma dag som det kommer in för handläggning. Det här innebär att Socialtjänsten kommer i kontakt med den anmälan avser i ett tidigare skede.

Personalen på Vuxenenheten påbörjade hösten 2009 en fördjupad utbildning i KBT-metoden Motiverande samtal (KBT = kognitiv beteendeterapi). Denna utbildning fortsätter 2010 och tanken är att medarbetarna senare under 2010 även ska erhålla handledning i metoden. Den effekt som utbildningssatsningen förväntas leda till är att personalen blir bättre på att motivera de personer man kommer i kontakt med vid exempelvis anmälingssituationer. Ökar socialsekreterarnas och uppsökarens kompetens vad gäller motivationsarbete kommer detta att leda till att fler personer får vård för sin missbruksproblematik.

Bilagor

1. Länsstyrelsens beslut 2009-11-04 (7012-09-9178)

2. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation (SOSFS 2006:5)